

[Landbrugsministeren.]

ændring i administrationen eller fordelingen af de midler, der er tale om, det er alene en tydeliggørelse af lovtæksten, der er tilstræbt. Jeg håber også, at dette må tjene til klaring af spørgsmålet.

Må jeg endelig til hr. Niels Ravn, der omtalte arbejdskraftproblemet som et alvorligt problem, sige følgende: jeg kan være ganske enig i de fremførte synspunkter og er også enig i, at vi må udfolde flere bestræbelser for at søge at finde en løsning. Spørgsmålet om husbond afløsere har allerede været behandlet i landbokommissionen. Lignende undersøgelser finder sted i socialreformkommissionen, og derfor er materialet fra landbokommissionen gået derover, for at man kan undgå et dobbeltarbejde. Men spørgsmålet om husbond- og ferie afløsning er jo ved at finde sin form i mange af landbrugets organisationer; for ikke så lang tid siden har jeg fået en henvendelse, idet det viste sig, at der var nogle skattetekniske problemer. Såfremt vi får dem løst i forhandling med finansministeriet, vil jeg tro, at vejen er banet for en ordning, der kan køre. Det er min tanke, at næste skridt så må tages, når man i løbet af et par års tid får skabt grundlaget ved i en lang række sociale love at få indført større lighed med hensyn til dagpengeydelse o. lign., der i så fald kan indgå som et led i alt dette og dermed løse det problem af social og menneskelig karakter, som hr. Niels Ravn her har rejst, og som jeg er helt enig i eksisterer.

Vedrørende spørgsmålet om udenlandske arbejdere vil jeg ikke afvise, at det kan blive en udvej, men vi må nok erkende, at forholdene rent sprogligt og på mange andre områder vil være sværere, når de kommer ud som enkeltpersoner eller to og to og er beskæftiget på en landbrugsejendom, fremfor når man i et industriområde kan ansætte et større antal og dér lettere skaffe de faciliteter, der er nødvendige for, at disse mennesker kan føle, at de virkelig har et arbejde, de kan lide, og også kan føre en menneskeværdig tilværelse. Men det er muligt, at problemet vil blive aktualiseret, og i så fald må vi jo se på det.

Hr. Kjær Rasmussen har jeg ikke mange bemærkninger til. Han gav udtryk for en vis skuffelse over, at der ikke var tale om virkelige nyordninger. Her må jeg kort minde

om, at der i det sidste år har været nedsat et udvalg, der på sagkyndig vis har bedømt disse ting både ud fra en samfundskonomisk og ud fra en erhvervsmæssig vurdering, og at dette udvalgs konklusion i hovedtrækkene gik ud på en videreførelse med visse ændringer, netop de ændringer, som vi for adskillige punkters vedkommende har taget op og indbygget i den lovgivning, der her foreligger.

Må jeg endelig føje til, at hele udviklingen i markedsproblematikken, hvor vi nu den 30. i denne måned skal have det første og indledende møde, tilsiger os at søge at bevare de nuværende ordninger i en ny skikkelse, men på en sådan måde, at vi vil være i stand til herigennem både at føre en fornuftig landbrugspolitik med skyldig hensyntagen til de samfundskonomiske interesser og skyldig hensyntagen til de enkelte landmænds økonomi og samtidig have en god udgangsposition for opbygningen af det fælles Europa, der jo, når det bliver en realitet, formentlig vil overflødig gøre hele den lovgivning, vi her i dag beskæftiger os med.

Chr. Thomsen: Det var da en vældig bekymring, alle havde for socialdemokratiets stilling til kornloven. Det skulle vel ikke skyldes, at det er den lov, som man er mindst enig om indbyrdes, hvorfor man helst ville have ansvaret bredt så vidt ud som overhovedet muligt?

Det er rigtigt, at jeg indrømmede, at sådan som handelsforholdene var, skulle der være en styring af kornpriserne og en kornordning, men det indebærer da ikke, at det skal ske gennem en lov, hvori den væsentligste bestemmelse er en bemyndigelse, idet man på nuværende tidspunkt ikke kender priserne for det andet år.

Hr. Niels Ravn talte om, at det ville have klædt mig og mit parti bedre at tage en anden stilling. Hvis jeg tænker på partiernes stilling gennem årene til kornloven, tror jeg nok, det skal vise sig, når vi kommer frem til tredje behandling, at der er partier inden for regeringen, der har været igennem en større omklædningsproces end socialdemokratiet.

Niels Ravn: Jeg takker landbrugsministeren for de velvillige bemærkninger med hensyn til landbrugets arbejdskraftsituation. Jeg ved meget vel, at man i landbokommis-